

- інституційний контроль: необхідність балансу між автономією громад та державним наглядом.

«Стійкість громади прямо пропорційна рівню довіри між мешканцями та місцевою владою. Децентралізація стала каталізатором цієї довіри через спільну відповідальність за безпеку території». Децентралізація виявилася найбільш успішною реформою в контексті національного спротиву. Вона перетворила територіальні громади на автономні вузли загальнодержавної мережі, що робить всю систему стійкою до точкових ударів. Подальший розвиток має базуватися на посиленні інструментів прямої демократії та розширенні цифрових інструментів контролю за використанням ресурсів на етапі відновлення.

## **АНТИКРИЗОВА КОМУНІКАЦІЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗНИЖЕННЯ ПАНІЧНИХ НАСТРОЇВ НАСЕЛЕННЯ**

**Касюн Ольга Володимирівна,**

здобувачка вищої освіти Вінницького державного педагогічного  
університету імені М. Коцюбинського

**Намазова Юлія Ісмаїлівна,**

доктор філософії з публічного управління та адміністрування,  
старший викладач кафедри публічного управління й менеджменту  
Вінницького державного педагогічного університету  
імені М. Коцюбинського, м. Вінниця

У сучасних умовах Україна переживає тривалу фазу багаторівневих криз - військових, соціальних, економічних та інформаційних. Кожна з них супроводжується підвищенням рівня тривожності та поширенням панічних настроїв серед населення, що безпосередньо впливає на громадську безпеку, довіру до державних інститутів та здатність суспільства діяти злагоджено. Паніка, як масове емоційне явище, здатна паралізувати роботу критичних служб, провокувати хаотичну поведінку людей та посилювати вплив дезінформації, яка активно використовується противником як

інструмент інформаційної війни. Саме тому, антикризова комунікація стає надзвичайно важливим інструментом зниження панічних настроїв та підтримки довіри громадян.

Метою роботи є обґрунтування ролі антикризової комунікації органів державної влади як інструменту зниження панічних настроїв населення в умовах надзвичайних ситуацій.

Однією з найбільш серйозних проблем будь-якої кризової ситуації є її розгортання за умов неадекватного відображення у громадській думці. Переважна більшість політичних криз розгортається у формі загальносуспільного інформаційного дефіциту. Здебільшого це робиться з метою мінімізації панічних настроїв та через неможливість поширення конфіденційної та секретної інформації. Це призводить до того, що основні комунікативні послання політиків можуть бути: 1) незрозумілими; 2) неправильно інтерпретованими; 3) непочутими; 4) несприйнятими [2].

Одним з найперших станів, які виникають у людини під час надзвичайної ситуації є паніка. Панічні настрої, в умовах екстремальної ситуації, можуть виникати, як на індивідуальному рівні, так і в межах натовпу [4].

Важливим фактором, що посилює паніку, є інформаційний вакуум та суперечливі повідомлення. У кризових умовах «порушуються усталені комунікаційні зв'язки та інформаційні потоки, а нові обставини потребують актуальної за змістом, оперативної та дозованої інформації», що підкреслює важливість узгодженої комунікації між владою та суспільством [2].

Антикризова комунікація - це постійний процес спостереження, виявлення (за певними ознаками), локалізації кризових явищ шляхом спілкування й підтримання комунікації із суспільством, запобігання кризовим ситуаціям, а в разі їхнього настання - подолання з використанням доречних для даної конкретної ситуації комунікативних засобів та матеріалів [1].

Антикризові комунікації - не тільки реакція на кризові ситуації, вони починаються з підготовки і закінчуються аналізом того, що було зроблено. Державні установи гарантують, що оприлюднена громадськості інформація містить огляд ситуації та

вказівки щодо поведінки. Окрім того, державні інституції мають забезпечити безперервний потік інформації, аж поки ситуація не буде вирішена [ 3, с. 156].

Органи державної влади повинні запобігати поширенню панічних настроїв, надавати правдиву, оперативну й конкретну інформацію, унеможливаючи широке поширення деструктивної інформації, зокрема, чуток та компромату [ 3, с. 165].

Реалізація цих завдань, спрямованих на запобігання поширенню паніки, вимагає від органів влади неухильного дотримання низки ключових комунікаційних принципів. Вони включають швидкість, точність та лаконічність подачі інформації, що є критично важливим для уникнення інформаційного вакууму та зниження тривожності. Крім того, необхідне управління інформацією, тобто її відстеження, контроль потоку та обережне дозування даних, що можуть спровокувати паніку. Ефективність комунікації також залежить від підготовленості (наявності розроблених кризових планів) та відкритості для медіа, що забезпечує швидке та правдиве інформування громадськості та підтримує довіру [ 5, с. 104].

Отже, антикризова комунікація органів державної влади є ключовим інструментом, який дозволяє не лише пом'якшити наслідки кризи, а й зміцнити взаємодію влади та суспільства. Її ефективність визначається здатністю держави забезпечити швидке, точне й узгоджене інформування, що мінімізує інформаційний вакуум та протидіє дезінформації. Своєчасне пояснення ситуації, відкритість, підготовленість та контроль інформаційних потоків сприяють формуванню довіри громадян і збереженню соціальної стабільності. Якісна антикризова комунікація дозволяє не лише локалізувати наслідки кризи, а й зміцнити взаємодію влади та суспільства.

### **Список використаних джерел:**

1. Дзяна Г. О., Дзяний Р. Б. Управління комунікаціями в умовах криз. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. № 2. С. 13–21. DOI: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.2.2> (дата звернення: 17.11.2025).

2. Олещук П. Кризові комунікації у політичному дискурсі. *Український науковий журнал «ОСВІТА РЕГІОНУ»*. 2021 №4. URL: <https://social-science.uu.edu.ua/article/304> (дата звернення: 17.11.2025).

3. Кочубей Л. Медіарепутація органів державної влади в Україні: антикризовий інструментарій. *Український інформаційний простір*. 2022. № 6. С. 155–168.( дата звернення: 18.11.2025)

4. Уманець А.О. Паніка як негативний соціально-психологічний феномен в умовах війни. Panic as a negative socio-psychological phenomenon in war. DOI: <https://doi.org/10.32843/2663-5208>

5. Rudik O. M. Tretiak O. A. Anti-crisis political communication: content and procedural aspects in contemporary ukraine. *Scientific Journal «Regional Studies»*. 2023. No. 34. P. 101–105. DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6170/2023.34.17> (дата звернення: 18.11.2025).

## **ІНКЛЮЗИВНІСТЬ В АНТИКРИЗОВИХ РІШЕННЯХ: ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОТРЕБ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС НАДЗВИЧАЙНИХ СТАНІВ**

**Ковалевська Катерина Анатоліївна**

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти  
Національного університету охорони здоров'я України  
імені П.Л.Шупика,  
м. Київ

Традиційні методи антикризового менеджменту часто базуються на принципі «універсального реципієнта», що призводить до ігнорування специфічних потреб суб'єктів із обмеженою мобільністю або сенсорними дефіцитами. Впровадження інклюзивності є необхідною умовою дотримання міжнародних стандартів гуманітарного права та підвищення загальної резильєнтності суспільства.